

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375
E-mail: ecocom-sofia@mfa.gr
Web: agora.mfa.gr/bg60

Επιμέλεια: Θεολογία Βούλγαρη, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 6/2016

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	2
- ΑΕΠ α΄ τριμήνου 2016 – Εκτιμήσεις για την ανάπτυξη της βουλγαρικής οικονομίας.....	2
- Εποχική αγροτική εργασία Βουλγάρων στην Ελλάδα – Αύξηση κόστους εργασίας και μισθών στη Βουλγαρία.....	3
- Μείωση της ανεργίας στη Βουλγαρία.....	5
II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	5
- Επίσκεψη Διοικητή Τραπεζής της Ελλάδος στη Σόφια.....	5
III. ΚΛΑΔΙΚΑ	6
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	6
- Επίσκεψη Επιτρόπου Ανταγωνισμού στη Βουλγαρία – Συζητήσεις για θέματα ενεργειακού ενδιαφέροντος.....	6
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	6
- Επενδύσεις στον ξενοδοχειακό κλάδο στη Βουλγαρία.....	6
- Τουρκικές επενδύσεις στον κλάδο της υγείας στη Βουλγαρία.....	7
IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	8
- Ετήσιο Συνέδριο GIE (“Gas Infrastructure Europe”, Σόφια, 09-10 Ιουνίου 2016)	8
- Παρασημοφόρηση Πρέσβη της Ελλάδας στη Σόφια κ. Δημοσθένη Στωϊδη.....	12
- Εκδήλωση Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία με θέμα «Πρόσφατες Προκλήσεις στη Αγορά εργασίας», Σόφια, 21.06.2016.....	13
- Διεθνής Έκθεση Αμυντικού Εξοπλισμού “HEMUS 2016” (25-28.05.2016).....	14

*- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή
- Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών*

Ι.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- ΑΕΠ α' τριμήνου 2016 - Εκτιμήσεις για την ανάπτυξη της βουλγαρικής οικονομίας

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του βουλγαρικού Στατιστικού Ινστιτούτου, το ΑΕΠ της Βουλγαρίας αυξήθηκε το α' τρίμηνο 2016 κατά 2,9% σε ετήσια βάση και κατά 0,7% σε τριμηνιαία βάση. Σε ό,τι αφορά τη δομή του (ΑΠΑ), αυτή διαμορφώνεται ως εξής: υπηρεσίες 67,8%, μεταποίηση 29,4%, γεωργία μόλις 2,8%. Σε ό,τι αφορά το σύνολο του 2015, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας διαμορφώθηκε στο +3%.

Υπενθυμίζεται ότι, βάσει των προβλέψεων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, που ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο της τελευταίας έκθεσης για τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας (World Economic Outlook βλ. <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/01/pdf/text.pdf>), τη διετία 2016-2017 το ΑΕΠ της χώρας θα αυξάνεται ετησίως κατά 2,3%.

Πιο αισιόδοξη η η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), προβλέπει σε σχετική έκθεσή της (Regional Economic Prospects in EBRD Countries of Operation) άνοδο του ΑΕΠ της Βουλγαρίας έως και 2,5% το 2016 και το 2017, εφόσον διατηρηθεί η δημοσιονομική πειθαρχία και ο έλεγχος των δαπανών. Σύμφωνα με την EBRD, το 2015 η οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό 3% χάρη, κυρίως, στις εξαγωγές. Την επόμενη διετία, όμως, η εγχώρια ζήτηση θα αποτελέσει τη βασική κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη, υποστηριζόμενη από το υψηλότερο διαθέσιμο εισόδημα (στο οποίο συμβάλλει η αύξηση του κατώτατου μισθού από 01.01.2016) και τις βελτιωμένες συνθήκες στην αγορά εργασίας. Σημειώνεται ότι τη σταδιακή ενίσχυση του μεριδίου της ιδιωτικής κατανάλωσης στην ανάπτυξη επιβεβαιώνει και η Κεντρική Τράπεζα Βουλγαρίας στην τριμηνιαία έκδοσή της «Οικονομική ανασκόπηση». Η Κεντρική Τράπεζα εκτιμά, επίσης, ότι το 9μηνο του τρέχοντος έτους θα αυξηθούν οι δημόσιες επενδύσεις, αλλά θα παραμείνουν περιορισμένες οι ιδιωτικές, αν και το επιχειρηματικό / εργασιακό περιβάλλον βελτιώνεται σταδιακά. Η Κεντρική Τράπεζα προβλέπει επίσης διατήρηση του πληθωρισμού σε αρνητικό πεδίο (αποπληθωρισμός) για το 9μηνο του 2016, αφήνοντας, όμως, ανοιχτό το ενδεχόμενο αυτό να αλλάξει το τελευταίο τρίμηνο του τ.έ.

Ελαφρώς πιο συγκρατημένη η Fitch, που πρόσφατα επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση BBB- της Βουλγαρίας με σταθερές προοπτικές (βλ.

<https://www.fitchratings.com/site/pressrelease?id=1005590>), προβλέπει ανάπτυξη 2,1% το 2016. Αν και επαινεί το σχετικά χαμηλό χρέος τη χώρας και τη θετική πορεία του ισοζυγίου πληρωμών (για το 2016 προβλέπεται πλεόνασμα του ισοζυγίου πληρωμών κατά περίπου 2,2% του ΑΕΠ λόγω του περιορισμού του εμπορικού ελλείμματος), η Fitch επισημαίνει χαρακτηριστικά πως «ως μια από τις φτωχότερες χώρες της ΕΕ, η Βουλγαρία αντιμετωπίζει δομικές προκλήσεις ως προς την επίτευξη μιας μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής δυναμικής και ως προς τη βελτίωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε επίπεδα συγκρίσιμα με αυτά εταιρών της με αντίστοιχες ή υψηλότερες αξιολογήσεις.»

Ο χαμηλότερος συγκριτικά με το 2015 ρυθμός ανάπτυξης, που προβλέπει για το 2016 η Fitch, οφείλεται στον εκτιμώμενο «περιορισμό των επενδύσεων» λόγω και της ολοκλήρωσης των χρηματοδοτήσεων για την περίοδο 2007-2013. Για την περίοδο 2017-2018, η Fitch προβλέπει ανάπτυξη περίπου 2,5%, πάλι χαμηλότερη συγκριτικά με αντίστοιχα αξιολογούμενες χώρες. Σύμφωνα με τη Fitch, ανασταλτικά για έναν ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης λειτουργούν αδυναμίες στην αγορά εργασίας, όπως η μακροχρόνια ανεργία (61% της συνολικής ανεργίας), οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων (skills mismatches) και η χαμηλή παραγωγικότητα. Αρνητικά, σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, λειτουργεί επίσης η επιφυλακτική στάση δανειοδοτών και δανειοδοτούμενων. Προβληματισμό, τέλος, δημιουργεί η αναλογία των μη εξυπηρετούμενων δανείων (το α΄ εξάμηνο του 2016 υπερέβη το 20%), που παραμένει σε συγκριτικά υψηλά επίπεδα.

Χαμηλότερη σε σχέση με το 2015 ανάπτυξη για την περίοδο 2016-2019 προβλέπει και η Standard & Poor's, που αρχές Ιουνίου τ.έ. επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση BB- της Βουλγαρίας.

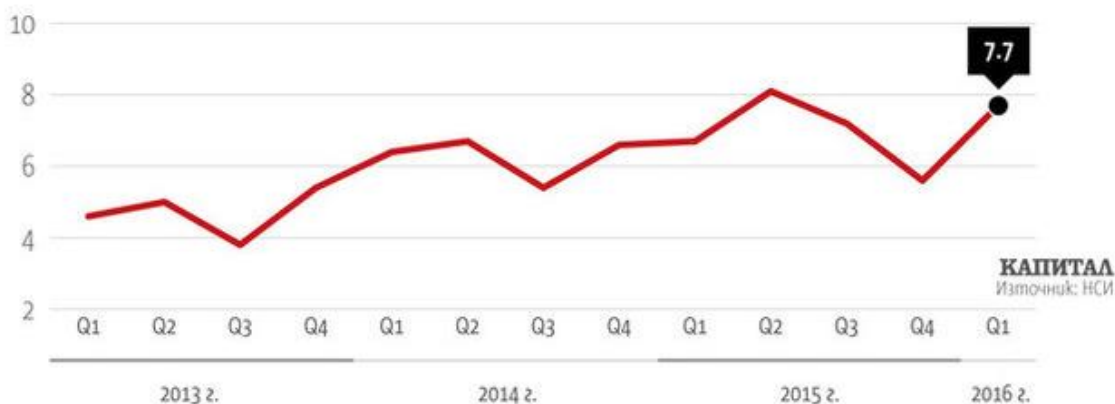

- Εποχική αγροτική εργασία Βουλγάρων στην Ελλάδα - Αύξηση κόστους εργασίας και μισθών στη Βουλγαρία

Υπό τον τίτλο «Στέγαση και δείπνο από το αφεντικό στην Ελλάδα» η εφημερίδα «ΣΤΑΝΤΑΡΤ» δημοσιεύει άρθρο για την εποχική απασχόληση Βουλγάρων από την περιοχή του Blagoevgrad στον τομέα της γεωργίας της Ελλάδας. Στο άρθρο αναφέρεται ότι πολλοί κάτοικοι από την περιοχή πηγαίνουν στην Ελλάδα, επειδή τα ημερομίσθια εκεί φθάνουν μέχρι € 35-40.

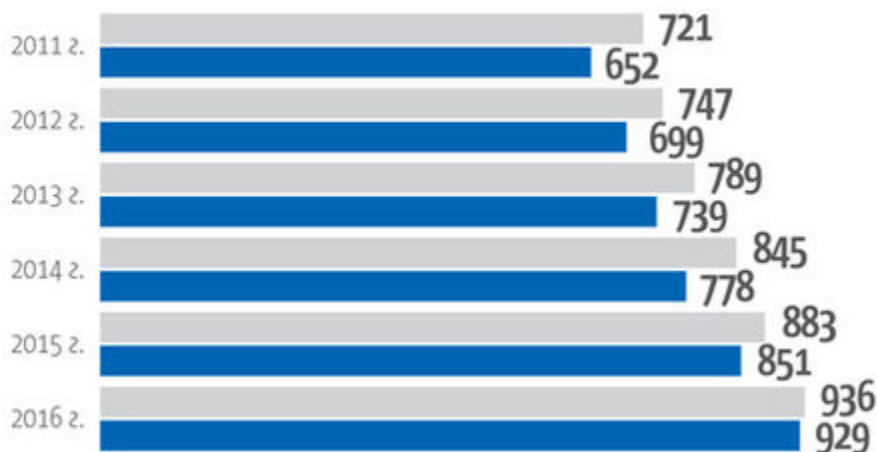
Σύμφωνα με το δημοσίευμα, κάτοικοι από τις πόλεις Blagoevgrad, Simitli και Goche Delchev απασχολούνται σε διάφορες εποχικές αγροτικές εργασίες στις περιοχές των Σερρών και της Θεσσαλονίκης, όπου τα ημερομίσθια στα περισσότερα αγροκτήματα είναι € 25, αλλά μπορούν να φτάσουν και € 50, ενώ ο εργοδότης αναλαμβάνει την παροχή στέγασης και τροφής. Οι Βούλγαροι

εγκαταλείπουν την καλλιέργεια καπνών στη Βουλγαρία εξαιτίας της χαμηλής τιμής αγοράς τους, ενώ υπάρχουν ολόκληρα χωριά στην περιοχή, οι κάτοικοι των οποίων απασχολούνται μαζικά στην Ελλάδα, αναφέρει το άρθρο.

Αύξηση κόστους εργασίας (% ετήσια βάση) στη Βουλγαρία την τελευταία τετραετία. Πηγή: Εφημερίδα CAPITAL βάσει στοιχείων του β/Στατιστικού Ινστιτούτου

Και, ενώ σύμφωνα με το ως άνω δημοσίευμα (όπως αποδελτιώθηκε από το Γραφείο Τύπου της Πρεσβείας Σόφιας) Βούλγαροι εργάτες συνεχίζουν να έρχονται στην Ελλάδα αναζητώντας καλύτερα ημερομίσθια, το β/Στατιστικό Ινστιτούτο ανακοίνωσε ότι το α' τρίμηνο 2016 ο μέσος μηνιαίος μισθός στη Βουλγαρία αυξήθηκε εκ νέου (κατά 8% σε ετήσια βάση και κατά 1,7% σε τριμηνιαία βάση) και έφτασε στα περίπου € 470 (BGN 931). Φυσικά, για τους ανειδίκευτους εργαζόμενους παραμένει σαφώς χαμηλότερος του μ.ό. Ο κλάδος με την υψηλότερα επίπεδα μισθοδοσίας (άνω των € 1050 το μήνα κατά μ.ό.) είναι οι τεχνολογίες αιχμής (ICT). Ακολουθούν οι κλάδοι της χρηματοδότησης και της ασφάλισης με μ.ο. περίπου € 840. Σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οι μέσες μηνιαίες αποδοχές και οι μισθοί στο δημόσιο τομέα αυξήθηκαν κατά 6,0%, ενώ στον ιδιωτικό τομέα κατά 9,2%.

Μέσος ετήσιος μισθός (σε BGN) στη Βουλγαρία την περίοδο 2011–2016 (γκρι στήλες: δημόσιος τομέας, μπλε στήλες: ιδιωτικός τομέας). Πηγή: Εφημερίδα CAPITAL βάσει στοιχείων του β/Στατιστικού Ινστιτούτου

Αντίστοιχη αύξηση (8%) παρουσίασε, σύμφωνα με την εφημερίδα CAPITAL, και το κόστος εργασίας την ως άνω περίοδο, εξέλιξη που καθιστά τη Βουλγαρία τη χώρα με το ταχύτερα αυξανόμενο κόστος εργασίας εντός της ΕΕ. Το πρόβλημα καταλήγει η ανάλυση της έγκριτης οικονομικής εφημερίδας είναι πως οι μισθοί και το κόστος εργασίας αυξάνονται με υπερβολική και δυσανάλογη ταχύτητα συγκριτικά με την παραγωγικότητα, που ενισχύεται μεν αλλά με αργούς ρυθμούς.

◇◇◇◇

- Μείωση της ανεργίας στη Βουλγαρία

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση της Eurostat, το ποσοστό ανεργίας στη Βουλγαρία τον Απρίλιο 2016 μειώθηκε σε 7,1%, ενώ τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους ισοδυναμούσε με 10%. Τον Απρίλιο 2015 καταγράφηκαν γύρω στους 335.000 άνεργους στη Βουλγαρία, ενώ ένα χρόνο αργότερα ο αριθμός αυτός έχει μειωθεί σε 235 000. Σύμφωνα με τη Eurostat, πρόκειται για τη δεύτερη μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας που καταγράφεται σε κράτος μέλος της ΕΕ σε ετήσια βάση. Σημαντική επίσης μείωση σημείωσε και η νεανική ανεργία στη Βουλγαρία. Το Απρίλιο 2015 η νεανική ανεργία αντιστοιχούσε σε 22,6% (με 43.000 άνεργους ηλικίας έως 25 ετών), ενώ τον Απρίλιο 2016 η νεανική ανεργία μειώθηκε σε 17,4% (με 27.000 άνεργους ηλικίας έως 25 ετών).

Τέλος, σύμφωνα με τη Eurostat, το ποσοστό της ανεργίας τον Απρίλιο 2016 στην ευρωζώνη των 19 κρατών μελών (η Βουλγαρία δεν είναι μέλος) διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 10,2%, ενώ τον Απρίλιο 2015 αντιστοιχούσε σε 11%. Όπως σημειώνεται, πρόκειται για το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας που έχει καταγραφεί από τον Απρίλιο 2011.

◇◇◇◇

II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

- Επίσκεψη Διοικητή Τραπέζης της Ελλάδος στη Σόφια

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Γιάννης Στουρνάρας, επισκέφθηκε τη Σόφια, κατόπιν προσκλήσεως του Διοικητή της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας, κ. Dimitar Radev. Αντικείμενο των συζητήσεών του

ήταν η πορεία της ελληνικής οικονομίας και του τραπεζικού τομέα. Ο κ. Στουρνάρας υπογράμμισε τη βελτίωση της ελληνικής οικονομίας και του τραπεζικού τομέα ύστερα από την επιτυχή ανακεφαλαιοποίηση εν μέσω δυσκολιών και τόνισε τη σημασία που έχει η βουλγαρική αγορά για τις ελληνικές τράπεζες. Ο κ. Στουρνάρας παρευρέθη και σε εκδήλωση για την 25ετή λειτουργία της Τράπεζας Post Bank (Eurobank), της οποίας πρόεδρος του Δ.Σ. είναι ο πρώην Διοικητής της ΤτΕ, κ. Γ. Προβόπουλος.

III. ΚΛΑΔΙΚΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Επίσκεψη Επιτρόπου Ανταγωνισμού στη Βουλγαρία - Συζητήσεις για θέματα ενεργειακού ενδιαφέροντος

Τη Βουλγαρία επισκέφθηκε (10 Ιουνίου τ.έ.) η Επίτροπος Ανταγωνισμού, κα Margrethe Vestager, η οποία σε συνάντησή της με τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας, κ. Boyko Borisson, έθεσε, σύμφωνα με το πρακτορείο ειδήσεων ΒΤΑ, το θέμα του μονοπωλίου της Bulgartransgas. Σύμφωνα με το ΒΤΑ, κατά την εν λόγω συνάντηση ετέθησαν επί τάπητος αρκετά ακόμη ζητήματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως, μεταξύ άλλων, η τύχη των ρωσικών σωλήνων, που προορίζονταν για το South Stream και παραμένουν σε βουλγαρικά λιμάνια, αλλά και οι καθεαυτές εν εξελίξει διαδικασίες που αφορούν στο South Stream, ένα έργο που έχει μεν ουσιαστικά εγκαταλειφθεί από τη ρωσική πλευρά, αλλά δεν έχει κλείσει επισήμως. Σε δηλώσεις της μετά το πέρας της συνάντησης, η κα Vestager υπογράμμισε το σημαντικό ρόλο της Βουλγαρίας για την οικοδόμηση της ευρωπαϊκής ενεργειακής ένωσης. Επισημαίνεται, τέλος, ότι κατά τη συνάντηση της κας Vestager με το Βούλγαρο Πρόεδρο, κ. Rosen Plevneliev, ο τελευταίος έκανε ειδική αναφορά στη στρατηγική σημασία του διασυνδεδημένου Ελλάδος - Βουλγαρίας.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- Επενδύσεις στον ξενοδοχειακό κλάδο στη Βουλγαρία

Ο πολυεθνικός όμιλος Hyatt με έδρα το Σικάγο εισέρχεται στην ξενοδοχειακή αγορά της Βουλγαρίας με την κατασκευή 7όροφου πολυτελούς ξενοδοχείου στο κέντρο της Σόφιας, στη θέση του πρώην ξενοδοχείου Serdica

πλησίον του μνημείου του Vassil Levski. Η επένδυση εκτιμάται στο ποσό των € 30 εκατ. Την κατασκευή και χρήση των διακριτικών της Hyatt για 30 χρόνια αναλαμβάνει η εταιρεία “Terra Tour Service” του διευθύνοντος συμβούλου της ρωσικών συμφερόντων Lukoil Bulgaria, κ. Valentin Zlatev. Η εταιρεία διαχειρίζεται ήδη 5 ξενοδοχεία: 4 στη Μαύρη Θάλασσα και 1 στο Pravets. Το νέο ξενοδοχείο του ομίλου Hyatt αναμένεται να είναι έτοιμο στις αρχές του 2018.

Σε ό,τι αφορά τις κινήσεις άλλων μεγάλων πολυεθνικών ξενοδοχειακών αλυσίδων στη Βουλγαρία, επισημαίνεται ότι εντός του 2017 θα λειτουργήσει το πρώτο Holiday Inn, ενώ η β/εταιρεία Markan θα κατασκευάσει και θα λειτουργήσει στη Σόφια δύο νέα συγκροτήματα για λογαριασμό του ομίλου Accor, ένα δεύτερο Novotel και ένα Ibis.

Το εν λόγω μοντέλο (αγορά δικαιωμάτων εκμετάλλευσης ενός διεθνούς brand από εγχώριους επενδυτές) αποδεικνύεται ιδιαίτερα δημοφιλές στον ξενοδοχειακό κλάδο τα τελευταία χρόνια. Πέραν των ανωτέρω, χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις των ξενοδοχείων Hilton και Radisson Blue (το τελευταίο, σύμφωνα με τον τοπικό τύπο, σύντομα θα μετονομαστεί σε Intercontinental).

- Τουρκικές επενδύσεις στον κλάδο της υγείας στη Βουλγαρία

Ο τουρκικός όμιλος υπηρεσιών υγείας Acibadem Hospitals Group ολοκλήρωσε την εξαγορά του 100% του βουλγαρικού ιδιωτικού νοσοκομείου ιαπωνικών συμφερόντων Tokuda Hospital και του 33% του βουλγαρικού ομίλου City Clinic.

Το νοσοκομείο Tokuda άνοιξε στη Σόφια το 2006 και ήταν το πρώτο ιδιωτικό νοσοκομείο ιδιοκτησίας αλλοδαπών συμφερόντων στη Βουλγαρία. Εκτείνεται σε 52.000 τ.μ. εντός Σόφιας και είναι δυναμικότητας 550 κλινών, ενώ συμπεριλαμβάνει εξωτερικά ιατρεία, κέντρο κλινικής έρευνας, φαρμακείο και ξενώνα φροντίδας ασθενών τελικού σταδίου. Ο όμιλος City Clinic ιδρύθηκε το 2010 και διαχειρίζεται τρία νοσοκομεία και τρία εξωτερικά ιατρεία στη Σόφια, στη Βάρνα και το Μπουργκάς, καθώς επίσης και ένα αντικαρκινικό κέντρο στη Σόφια.

Επιπρόσθετα τα επενδυτικά σχέδια του τουρκικού ομίλου Acibadem Hospitals και της νεοσυσταθείσας από αυτόν βουλγαρικής επιχείρησης Acibadem City Clinic προβλέπουν τη λειτουργία νοσοκομείου στη Βάρνα και την επέκταση υφιστάμενου νοσοκομείου στο Μπουργκάς. Στόχος της Acibadem

City Clinic είναι η προσέλκυση πελατών από χώρες της βαλκανικής από τη Ρωσία και τη Μέση Ανατολή. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων ανέρχεται σε € 75,97 εκατ.

IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Ετήσιο Συνέδριο GIE (“Gas Infrastructure Europe”, Σόφια, 09-10 Ιουνίου 2016)

Το διήμερο ετήσιο συνέδριο GIE “Gas Infrastructure Europe” φιλοξενήθηκε εφέτος στη Σόφια από την Bulgartransgas. Από ελληνικής πλευράς, συμμετείχαν ως ομιλητές σε συνεδρίες της διάσκεψης ο ΓΓ Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών, κ. Μιχάλης Βερροτόπουλος, ο Διευθυντής Δραστηριοτήτων Στρατηγικής & Ανάπτυξης της ΔΕΣΦΑ, κ. Δημήτριος Καρδοματέας και ο Διευθυντής Σχεδιασμού Πόρων της ENTSO-E, κ. Νίκος Φρυδάς.

Κατά την επίσημη έναρξη του συνεδρίου χαιρετισμό απηύθυνε ο **Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας, κ. Boiko Borisson**. Ο κ. Borisson αναφέρθηκε στην ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, αξιοποιώντας φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας, όπως οι ΑΠΕ και το φυσικό αέριο. Αντιλαμβανόμενη την ανάγκη αυτή, η Βουλγαρία ήδη υλοποιεί, σύμφωνα με τον κ. Borisson, με ευθύνη της Bulgartransgas, ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την αναβάθμιση των τερματικών σταθμών αερίου εντός της βουλγαρικής επικράτειας, περιλαμβανομένης της εξασφάλισης αμφίδρομης ροής στο μεταφορικό δίκτυο. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο κ. Borisson στα κάτωθι έργα: α) Σύνδεση φυσικού αερίου με τη Ρουμανία, έργο που εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το φθινόπωρο τ.έ., β) Έναρξη κατασκευής του αγωγού με την Ελλάδα, γ) εγκαίνια (13 Ιουνίου τ.έ.) στο Petrich του πρώτου σταθμού αμφίδρομης ροής με την Ελλάδα, που θα επιτρέψει εισαγωγές στη Βουλγαρία από τη χώρα μας μέσω του υφιστάμενου αγωγού, εφόσον ολοκληρωθεί η σχετική συμφωνία μεταξύ ΔΕΣΦΑ και Bulgartransgas, δ) Περιφερειακός σταθμός φυσικού αερίου (regional gas hub), για την έγκριση χρηματοδότησης του οποίου ο κ. Borisson ευχαρίστησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στη δική του παρέμβαση, ο **εκτελεστικός διευθυντής της Bulgartransgas, κ. Georgi Gegon**, υπογράμμισε ότι η ανάπτυξη των σχετικών υποδομών στη Βουλγαρία υπηρετεί το στόχο της ΕΕ για μία και διασυνδεδεμένη πανευρωπαϊκή αγορά αερίου λόγω της θέσης και του ρόλου της Βουλγαρίας ως «κέντρου διανομής φυσικού αερίου στη ΝΑ Ευρώπη». Ο κ. Gegon επισήμανε τη σημασία της διασύνδεσης με τις γειτονικές χώρες (Τουρκία, Ελλάδα, Σερβία, Ρουμανία)

και απαρίθμησε 6 ενεργειακά σχέδια κοινού ενδιαφέροντος (PCIs), που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα οποία εμπλέκεται η Bulgartransgas:

- Επέκταση σταθμού UGS (υπόγειας αποθήκευσης) στο Chiren
- Αποκατάσταση, εκσυγχρονισμός και επέκταση συστήματος μεταφοράς αερίου
- Υποδομή που θα επιτρέψει την ανάπτυξη του «βουλγαρικού σταθμού φυσικού αερίου (Bulgarian Gas Hub)»
- Διασυνδετήριο Τουρκίας – Βουλγαρίας
- Σχέδιο Eastring – Βουλγαρία
- Αγωγός που θα επιτρέψει την επέκταση της ικανότητας διασύνδεσης των δικτύων μεταφοράς βουλγαρικού και ρουμανικού αερίου.

Από τη σύντομη εισαγωγική ομιλία του επίσημου προσκεκλημένου στην εκδήλωση, **κ. Mirek Topolánek, πρώην Πρωθυπουργού της Τσεχίας**, συγκρατούμε τη δήλωση στήριξης προς τα ενεργειακά έργα που η Βουλγαρία θέτει στην κορυφή της ατζέντας της (διασυνδετήριοι με Ελλάδα και Τουρκία, περιφερειακός σταθμός φυσικού αερίου, Eastring), αλλά και τις σοβαρές του επιφυλάξεις ως προς το Nord Stream 2, καθώς δε συμφωνεί με την πλήρη παράκαμψη της Ουκρανίας κατά τη μεταφορά φυσικού αερίου. Οι εισαγωγικές ομιλίες ολοκληρώθηκαν με βιντεοσκοπημένο μήνυμα του **Αντιπροέδρου της Επιτροπής και αρμοδίου για την ενεργειακή ένωση, κ. Maroš Šefčovič**, ο οποίος επεσήμανε ότι η κεντρική και νοτιοανατολική Ευρώπη είναι οι πιο ευαίσθητες ενεργειακά περιοχές της ηπείρου μας. Σε ό,τι αφορά ειδικά τη Βουλγαρία, υποστήριξε ότι μπορεί να αποτελέσει αξιόλογο κόμβο φυσικού αερίου στην ευρύτερη περιοχή της και υπογράμμισε τη διεξαγωγή στη Σόφια, πριν από ένα χρόνο περίπου, της εναρκτήριας συνεδρίασης της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για τη Συνδεσιμότητα Αερίου στην Κεντρική και ΝΑ Ευρώπη (High Level Group on Central and South Eastern Europe Gas Connectivity). Τέλος, ο κ. Šefčovič ανέφερε ότι ο ενεργειακός τομέας θα είναι από τους σημαντικότερους δικαιούχους του Επενδυτικού Σχεδίου Juncker και έκλεισε την ομιλία του εστιάζοντας στο τρίπτυχο «διαφοροποίηση, διασύνδεση, συνεργασία» (diversify, interconnect, cooperate).

Στην πρώτη συνεδρία (με θέμα «Αποτελεσματική Περιφερειακή Συνεργασία στην Κεντρική και ΝΑ Ευρώπη»), η **κα Temenuzhka Petkova, Υπουργός Ενέργειας της βουλγαρικής Κυβέρνησης**, έκανε ειδική αναφορά στη διασύνδεση με την Ελλάδα (IGB), την οποία χαρακτήρισε κορυφαία προτεραιότητα, καθώς δημιουργεί πραγματική διαφοροποίηση. Στις 8 Απριλίου τ.έ. ολοκληρώθηκε με επιτυχία η πρώτη φάση των market tests, γεγονός που αποδεικνύει ότι το έργο είναι βιώσιμο. Το δεύτερο στάδιο των προσφορών (bids) θα λάβει χώρα, σύμφωνα με την κα Petkova, από τα μέσα Ιουνίου έως το Σεπτέμβριο. Ο αγωγός αναμένεται να είναι λειτουργικός το δεύτερο εξάμηνο του 2018, ενώ η Βουλγαρία εξετάζει σοβαρά το ενδεχόμενο να συμμετάσχει στον

τερματικό σταθμό υγροποιημένου αερίου στην Αλεξανδρούπολη, καθώς το εν λόγω έργο θεωρείται συμπληρωματικό του IGB. Σε ό,τι αφορά το διασυνδεδητήριο Βουλγαρίας – Ρουμανίας, το έργο εισέρχεται στην τελική και πιο δύσκολη φάση με την κατασκευή εγκαταστάσεων κάτω από το Δούναβη, ενώ στόχος παραμένει η λειτουργία του αγωγού μέσα στο φθινόπωρο. Ο διασυνδεδητήριος Βουλγαρίας - Σερβίας κρίνεται επίσης ως μεγάλης σημασίας για τη Βουλγαρία, αν και παρατηρούνται καθυστερήσεις ως προς την εξασφάλιση των απαραίτητων κονδυλίων. Σε ό,τι αφορά το διασυνδεδητήριο με την Τουρκία, πρέπει να διαμορφωθούν οι τεχνικές και οικονομικές παράμετροι του έργου. Σύμφωνα με την κα Petkova, η Βουλγαρία έχει ήδη επενδύσει περίπου € 100 εκατ. στον εκσυγχρονισμό του μεταφορικού της δικτύου, ενώ διατηρεί μεγάλες προσδοκίες από τα κοιτάσματα της Μαύρης Θάλασσας, όπου δραστηριοποιούνται η SHELL και η OMV.

Από την πλευρά του, ο **Υπουργός Ενέργειας της Σλοβακίας, κ. Peter Žiga**, συνέκρινε τα έργα Nord Stream 2 και Eastring. Συγκεκριμένα, χαρακτήρισε το Nord Stream 2 ως αμφιλεγόμενο έργο, που δεν προσφέρει τίποτε σε επίπεδο διαφοροποίησης. Σύμφωνα με τον κ. Žiga, ο Eastring, που συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο των PCIs, κινείται σε εντελώς αντίθετη κατεύθυνση, εξασφαλίζοντας ουσιαστική διαφοροποίηση πηγών. Ο κ. Žiga αναφέρθηκε επίσης στην επικείμενη υπογραφή μνημονίου συνεργασίας μεταξύ Σλοβακίας και Βουλγαρίας, που θα επιβεβαιώνει τη σημασία του Eastring, σε συνέχεια του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της Bulgartransgas και του αντίστοιχου φορέα της Σλοβακίας (Eastream), που υπογράφηκε κατά τη διάρκεια του συνεδρίου. Ο **Υπουργός Ενέργειας της Ρουμανίας, κ. Victor Vlad Grigorescu**, εκτίμησε ότι η ολοκλήρωση του διασυνδεδητηρίου Βουλγαρίας-Ρουμανίας σηματοδοτεί ένα νέο τρόπο περιφερειακής συνεργασίας ως προς τη διασυνδεσιμότητα. Το έργο, σύμφωνα με τον κ. Grigorescu, είναι σημαντικό γιατί συνδέεται με το σχέδιο εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του αγωγού BRUA (Bulgaria – Romania – Hungary – Austria bidirectional transmission corridor).

Στην παρέμβασή του κατά την ίδια συνεδρία, ο **κ. Βερροϊόπουλος** ανέφερε ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην περιοχή ΝΑ Ευρώπης, η οποία χαρακτηρίζεται και από την ίδια την Επιτροπή ως ενεργειακά ευάλωτη. Με αυτό το δεδομένο, η χώρα μας προωθεί μια σειρά από PCIs, δίνοντας έμφαση στη σημασία της περιφερειακής ενεργειακής συνεργασίας. Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση κινείται και το μνημόνιο κατανόησης (MoU) που υπογράφηκε τον Ιούλιο του 2015 από την Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για τη Συνδεσιμότητα Αερίου στην Κεντρική και ΝΑ Ευρώπη, με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας στην περιοχή και τη δημιουργία μιας συνδεδεμένης και ανταγωνιστικής περιφερειακής ενεργειακής αγοράς. Ο κ. Βερροϊόπουλος υπογράμμισε, επίσης, τη σημασία εξασφάλισης κονδυλίων για έργα διασύνδεσης,

τη χρηματοδότηση των οποίων δεν μπορεί να εγγυηθεί πλήρως η αγορά, συμφώνησε με την κα Ρετκόνα για τη σημασία των διασυνδετηρίων και ιδίως του IGB και ολοκλήρωσε την παρέμβασή του, αναφερόμενος στην έναρξη κατασκευής του αγωγού TAP, η οποία σηματοδοτήθηκε από την ειδική εκδήλωση στη Θεσσαλονίκη (17 Μαΐου), που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Έλληνα Πρωθυπουργού, κ. Αλέξη Τσίπρα.

Από την τελευταία συνεδρία της πρώτης ημέρας («CEO panel συζήτηση και καταληκτικές παρατηρήσεις»), συγκρατούμε την παρέμβαση του **κ. Καρδοματέα**, ο οποίος αξιολόγησε ως υπερβολικά απαισιόδοξες τις προβλέψεις διαφόρων εμπειρογνομόνων (ορισμένες από τις οποίες διατυπώθηκαν και κατά τη διάρκεια του συνεδρίου) για δραματική μείωση των αποθεμάτων φυσικού αερίου της επόμενες δεκαετίες, εκτιμώντας ότι τα ίδια τα κράτη δεν αντέχουν μια ταχεία πορεία απεξάρτησης από τον άνθρακα (decarbonisation). Σύμφωνα με τον κ. Καρδοματέα η ενεργειακή ασφάλεια και οι ασφαλείς προμήθειες εξασφαλίζονται κατά τον καλύτερο τρόπο μέσω περιφερειακών συμφωνιών και συνεργασιών. Η τέταρτη συνεδρία ήταν αφιερωμένη στην πορεία ολοκλήρωσης της ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας. Στις παρουσιάσεις που πραγματοποίησαν εκπρόσωποι των Ευρωπαϊκών Δικτύων Διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Ηλεκτρισμού (European Network of Transmission System Operators for Gas - ENTSOG/European Network of Transmission System Operators for Electricity ENTSO-E) και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (European Agency for the Cooperation of Energy Regulators/ACER) έγινε αναφορά στην πρόοδο που επιτεύχθηκε μέχρι στιγμής και στην ολοκλήρωση της εκπόνησης των πρώτων κωδικών δικτύου (Network Codes) που προβλέπονταν στο Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο. Επιτακτική τονίστηκε είναι στο άμεσο μέλλον η εντατικοποίηση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των αρμοδίων ευρωπαϊκών και εθνικών φορέων και αρχών, καθώς και η ενίσχυση του εποπτικού ρόλου των Ευρωπαϊκών Δικτύων Διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Ηλεκτρισμού.

Στη πέμπτη συνεδρία συζητήθηκαν οι μελλοντικές προοπτικές στην ενέργεια, και συγκεκριμένα η περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου των ΑΠΕ που ήδη, χάρη στις προσπάθειες της τελευταίας δεκαετίας, κατέχουν υπολογίσιμο μερίδιο στην αγορά ενέργειας. Τονίστηκε η ανάγκη σημαντικών επενδύσεων στην περαιτέρω ανάπτυξη τεχνολογιών ΑΠΕ, καθώς και σε projects ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προκειμένου έως το 2030 οι ΑΠΕ να συμμετέχουν με ενισχυμένο ποσοστό στο ευρωπαϊκό ενεργειακό μίγμα.

Το συνέδριο ολοκληρώθηκε με ομιλία του κ. **Tomislav Donchev**, Αντιπροέδρου της βουλγαρικής κυβέρνησης και αρμοδίου για θέματα κοινοτικών πόρων και οικονομικών πολιτικών. Ο κ. Donchev αναφέρθηκε αρχικά στην ποιότητα του έργου της Bulgartransgaz που επενδύει στον

εκσυγχρονισμό και διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του βουλγαρικού δικτύου φυσικού αερίου. Υποστήριξε ότι η ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου είναι ιδιαίτερης σημασίας για την επαναβιομηχανοποίηση, ενώ αναγκαία είναι και η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον. Υπάρχουν παράλληλα παράγοντες που πρέπει να συνυπολογίζονται, όπως η ενεργειακή αποδοτικότητα και η μείωση της κατανάλωσης, καθώς βέβαια και οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι.

Σύμφωνα με τον κ. Donchev, η Βουλγαρία ιστορικά έχει υποφέρει λόγω της γεωπολιτικής της θέσης, η οποία ταυτόχρονα, ωστόσο, αποτελεί και ευκαιρία. Δυστυχώς σημείωσε την τελευταία διετία έχουν ματαιωθεί δύο έργα άμεσου ενδιαφέροντος για τη Βουλγαρία - ο South Stream και ο Turkish Stream. Τρέχουσες προτεραιότητες της βουλγαρικής κυβέρνησης αποτελούν η ασφάλεια προμηθειών και η διαφοροποίηση των πηγών, οι ανταγωνιστικότερες τιμές ενέργειας και η διατήρηση και ενίσχυση του ρόλου της Βουλγαρίας ως παραγωγού ενέργειας. Τέλος προτεραιότητα αποτελούν οι επενδύσεις στο δίκτυο φυσικού αερίου, η επέκταση του σταθμού στο Chiren, τα έργα των διασυνδετήριων αγωγών με τις γειτονικές χώρες και ο προωθούμενος σταθμός φ.α. Balkan gas hub που έχει ενταχθεί στα έργα προτεραιότητας της Ε.Ε.

- Παρασημοφόρηση Πρέσβη της Ελλάδας στη Σόφια κ. Δημοσθένη Στωϊδη

Ο Πρόεδρος της Βουλγαρίας Ρόσεν Πλεβνελιέφ απένειμε το παράσημο «Στάρα Πλανινά» Πρώτου Βαθμού, στον Πρέσβη της Ελλάδος στη Βουλγαρία, κ. Δημοσθένη Στωϊδη. Το παράσημο απονέμεται ως αναγνώριση της εξαιρετικής συμβολής του στην ανάπτυξη και εμβάθυνση των διμερών σχέσεων μεταξύ Βουλγαρίας και Ελλάδας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφερόμενος στη συμβολή του Έλληνα Πρέσβη, τόνισε την ολόπλευρη σύσφιγξη των σχέσεων Βουλγαρίας - Ελλάδας, καθώς και την ενίσχυση του διμερούς διαλόγου πάνω σε σημαντικά περιφερειακά θέματα, όπως η ένταξη των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ. «Ως κράτη-μέλη του ΝΑΤΟ και της ΕΕ, η Βουλγαρία και η Ελλάδα έχουν κοινές ευθύνες για την τύχη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με σκοπό τη μετατροπή της σε περιοχή ανάπτυξης, ενημερίας, και ανοιχτού διαλόγου», επεσήμανε στην ομιλία του ο Πλεβνελιέφ.

Ο Βούλγαρος Πρόεδρος της Δημοκρατίας ευχαρίστησε τον Πρέσβη της Ελλάδας για την προσωπική του συμβολή στην περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας στους τομείς της ενέργειας, της καταπολέμησης της παράνομης

μετανάστευσης και της ενίσχυσης των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων. Ο Βούλγαρος Πρόεδρος, υπενθύμισε επίσης ότι κατά τη διάρκεια της θητείας του κ. Δ. Στωϊδη, πραγματοποιήθηκε σειρά επισκέψεων υψηλού επιπέδου, μεταξύ των οποίων και η επίσκεψη του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου τον περασμένο Δεκέμβριο.

Ο Πρέσβης της Ελλάδας στη Σόφια κ. Δ. Στωϊδης υπογράμμισε ότι οι άριστες σχέσεις μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας αποτελούν τη βάση των θετικών αποτελεσμάτων στους τομείς της ενέργειας, των υποδομών, των επενδύσεων, της διασυννοριακής συνεργασίας και του τουρισμού. Ο κ. Στωϊδης σημείωσε ότι οι τοπικές κοινότητες στις δύο γειτονικές χώρες κατορθώνουν να ενδυναμώσουν τις σχέσεις τους με ποικίλες πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις, που ενώνουν τον ελληνικό και το βουλγαρικό λαό ως φίλους και συμμάχους.

- Εκδήλωση Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία με θέμα «Πρόσφατες Προκλήσεις στη Αγορά εργασίας», Σόφια, 21.06.2016

Στις 21 Ιουνίου 2016 πραγματοποιήθηκε στη Σόφια (Sofia Hotel Balkan) εκδήλωση του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία (Hellenic Business Council in Bulgaria) με θέμα «Πρόσφατες Προκλήσεις στη Αγορά εργασίας». Κεντρικός ομιλητής στην εκδήλωση ήταν ο κ. Ivan Neykon, Πρόεδρος of the Board του Βαλκανικού Ινστιτούτου Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής (Balkan Institute for Labor and Social Policy).

Ο κ. Neykon ανέλυσε την τρέχουσα κατάσταση και τα προβλήματα στη αγορά εργασίας στη Βουλγαρία. Επεσήμανε την ανάγκη παροχής κρατικής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις για εκπαίδευση των εργαζομένων σε αυτές στις αναγκαίες δεξιότητες στο αντικείμενο εργασίας τους. Εφόσον η απευθείας ενίσχυση δεν είναι δυνατή, καθώς βάσει του κοινοτικού δικαίου απαγορεύεται ως κρατική ενίσχυση σκόπιμη θα ήταν η προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα στις επιχειρήσεις και στα κέντρα εκπαίδευσης. Επίσης σημείωσε την έλλειψη ενός μηχανισμού που θα επιτρέπει στους εργαζόμενους να διαπιστώνουν το αποτέλεσμα της επένδυσης στην απόκτηση δεξιοτήτων. Όπως ανέφερε ο κ. Neykon, σήμερα δεν υφίσταται νομοθεσία που να συνδέει την απόκτηση δεξιοτήτων με μισθολογικές αυξήσεις. Η εργασιακή νομοθεσία σε αρκετά ζητήματα εμφανίζεται παρωχημένη και για την αναθεώρησή της οι επιχειρήσεις

και οι φορείς θα πρέπει να υιοθετήσουν μία ενεργότερη στάση στις συστάσεις τους προς τις αρμόδιες κρατικές αρχές.

Την ομιλία του κ. Neykon ακολούθησε συζήτηση στην οποία έμφαση δόθηκε στη δυσκολία εξεύρεσης εργατικού δυναμικού - σε μεγάλο βαθμό λόγω της μετανάστευσης σημαντικής μερίδας του βουλγαρικού ενεργού πληθυσμού - ιδίως δε σε πόλεις όπως η Σόφια και η Φιλιπούπολη. Ελλείψεις εργατικού δυναμικού, υποστήριξε ο κ. Στ. Θεοδωρόπουλος, Πρόεδρος του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου, Δ/ντής της Chirita Bulgaria, θα μπορούσε η Βουλγαρία να καλύψει με την εισαγωγή εργαζομένων από την ΠΓΔΜ, οι οποίοι διαθέτουν και το προσόν συνεννόησης στη βουλγαρική γλώσσα.

Στη συνέχεια πραγματοποιήσαν παρουσιάσεις σε επίκαιρα ζητήματα αγοράς εργασίας στελέχη επιχειρήσεων μελών του Ελληνικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου στη Βουλγαρία:

- Ο κ. Georgi Gueorgiev, Δ/ντής Adecco Bulgaria („Career Coaching and Career Transition in Time of Change“),

- Η κα. Simona Basmadjieva, Δ/ντρια Εξεύρεσης Ανώτερων Στελεχών & Συμβουλευτικής Ανθρώπινου Κεφαλαίου ICAP Bulgaria („Inspiring Recruitment - the extra mile towards employer branding“, βλ. παρουσίαση: <http://www.hcbcg.com/pdfs/Simona%20Basmadjieva%20ICAP%20presentation.pdf>)

Η κα. Teodora Veleva, Επιστημονικός Συνεργάτης Pedersen & Partners Bulgaria („Leaders and Managers on demand-latest trends and challenges“, βλ. παρουσίαση: http://www.hcbcg.com/pdfs/Pedersen&Partners_Theodora.pdf) και

- Ο κ. Krasen Vladimirov, Σύμβουλος Stanton Chase - Bulgaria („Talent availability and demand for new expertise for managerial roles, βλ. παρουσίαση: http://www.hcbcg.com/pdfs/Stanton_Chase_Krasen_Vladimirov_Presentation_14.06.2016.pdf).

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με δεξίωση για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων και πραγματοποίηση κατ'ιδίαν επαφών.

◇◇◇◇◇

- Διεθνής Έκθεση Αμυντικού Εξοπλισμού “HEMUS 2016” (25-28.05.2016)

Η έκθεση έλαβε χώρα στη Φιλιπούπολη στις 25-28 Μαΐου 2016, υπό την αιγίδα των βουλγαρικών Υπουργείων Άμυνας και Οικονομίας, με διοργανωτές το ίδρυμα Hemus-95, τη Διεθνή Έκθεση Φιλιπούπολης (International Fair Plovdiv, web: <http://www.fair.bg/en/>) και το τοπικό Ίδρυμα Αμυντικής

Βιομηχανίας. Κάλυψε δε τους τομείς του αμυντικού εξοπλισμού, της ασφάλειας και της αντιτρομοκρατίας. Συνολικά στην έκθεση συμμετείχαν 63 εταιρείες, 41 από τη Βουλγαρία και 22 από το εξωτερικό, μεταξύ των οποίων 5 πολωνικές, 4 γαλλικές, 3 γερμανικές, 2 τουρκικές (ΟΤΟΚΑΡ και ΥΚΚ TURKEY) και 1 κινεζική. Ελληνική συμμετοχή δεν υπήρξε.

Στα εγκαίνια της Έκθεσης παρέστησαν ο Υπουργός Άμυνας, κ. Nikolay Nenchev, ο Αναπληρωτής Υπουργός Άμυνας, κ. Orhan Ismailov, και ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας, κ. Lyuben Petrov. Ο κ. Nenchev αναφέρθηκε στο χαιρετισμό του στην ανάγκη εκσυγχρονισμού και εμπλουτισμού με νέο υλικό του αμυντικού εξοπλισμού της Βουλγαρίας. Σημειώνεται, εν προκειμένω, ότι, σύμφωνα με την εφημερίδα CAPITAL, η μέση ετήσια δαπάνη της Βουλγαρίας για την αγορά στρατιωτικού εξοπλισμού ανήλθε τη τριετία 2010-2013 σε περίπου € 30 εκατ. Σύμφωνα δε με δηλώσεις του κ. Ismailov, όπως παρατίθενται στην CAPITAL, δεν κρίνεται «τεχνολογικά εφικτή» η αγορά νέων μαχητικών αεροσκαφών για την αεροπορία της χώρας εντός του 2016, καθώς ο τεχνολογικός χρόνος από την αγορά του εν λόγω αεροπορικού εξοπλισμού έως τη θέση του σε πραγματική στρατιωτική λειτουργία υπολογίζεται σε 4 έτη.

Κατά τη διάρκεια του δικού του χαιρετισμού, ο κ. Petrov παρέθεσε στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τη στρατιωτική βιομηχανία της χώρας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον κ. Petrov, οι εξαγωγές βουλγαρικού στρατιωτικού υλικού αυξήθηκαν το 2015 κατά περίπου 50% σε ετήσια βάση και ανήλθαν στα € 640 εκατ. (έναντι € 404 εκατ. το 2014 και € 233 εκατ. το 2013). Βάσει εκτιμήσεων του κ. Petrov αλλά και του κ. Valentin Radev, Αντιπροέδρου της Επιτροπής Άμυνας του Κοινοβουλίου, οι θετικές επιδόσεις της β/στρατιωτικής βιομηχανίας οφείλονται στον πολλαπλασιασμό παγκοσμίως των τοπικών ένοπλων συγκρούσεων, στην υψηλή ποιότητα των β/όπλων και πυρομαχικών, αλλά και στη δραστήρια πολιτική marketing των ιδίων των εταιρειών αμυντικού εξοπλισμού, ορισμένες εκ των οποίων έχουν ανοίξει γραφεία αντιπροσώπου σε σημαντικές αγορές-στόχους, όπως η Ινδία και η Αλγερία.

Σε ό,τι αφορά τη δομή των εξαγωγών ανά προϊόν, την πρώτη θέση καταλαμβάνουν τα όπλα και πυρομαχικά και ακολουθούν τα θωρακισμένα οχήματα και τα ανταλλακτικά χερσαίου οπλισμού. Οι βασικότεροι εισαγωγές βουλγαρικού στρατιωτικού εξοπλισμού είναι το Ιράκ, η Σαουδική Αραβία, η Ινδία, το Αφγανιστάν και οι ΗΠΑ. Επίσης, αυξητικούς ρυθμούς εμφανίζουν οι εξαγωγές προς Αλγερία, Αζερμπαϊτζάν και Γεωργία.

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>